

# ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 9 ΜΑΪΟΥ 1936

ΑΡΙΘ. 19

## ΤΑ ΠΑΠΥΡΙΝΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ\*

Τὰ εὐρήματα τῶν παπύρων τῶν τελευταίων 40 περίπου ἐτῶν ἔφεραν ἐπὶ τόσων πολλῶν πεδίων τοῦ ἀρχαίου βίου νέας καὶ ἐκκλησιαστικὰς ἐξηγήσεις μεγίστης σημασίας, ὥστε νὰ καθίσταται εὐνόητον, διατὶ ἡ θεολογικὴ ἔρευνα στρέφει τὰς ἐλπίδας τῆς διὰ νέας γνώσεις εἰς τὴν ἔρευναν τῶν παπύρων. Ὁ παλαιὸς πόθος ἀποκτήσεως ἀκριβῶν εἰδήσεων περὶ τοῦ βίου τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῦ ἀρχαίου Χριστιανισμοῦ δὲν ἔπαινε ἐπανειλημένως νὰ στρέφεται πρὸς τοὺς ἀμμόδεις λόφους τῆς Αἰγύπτου, ἐκ τοῦ πλήθους τῶν παπύρων νέας ἀγνώστους προσδοκῶν εἰδήσεις. Πράγματι δὲ ἦλθεν εἰς φῶς σειρά ὅλη παπυρίων ἀποσπασμάτων, τὰ ὅποια ἐφαίνοντο ὅτι ἱκανοποιοῦν τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην, δι' ἣ καὶ ἡ εὐρεσις τῶν ἐξαιρετικῶς ἐχαιρετίσθη ὡς πολύτιμος συμπλήρωσις τῶν εἰδήσεων τῆς Κ. Διαθήκης.

Ἰδοὺ τρία χαρακτηριστικὰ παραδείγματα λόγων ἐκ τῶν παπύρων τούτων.

1. *Ἐγειρον τὸν λίθον καὶ ἐκεῖ εὐρήσεις μεσχίσον τὸ ξύλον καὶ γὰρ ἐκεῖ εἰμι*
2. *Οὐκ ἔστιν δεκτὸς προφήτης ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ οὐδὲ ἱατρὸς ποιεῖ θεραπείας εἰς τοὺς γινώσκοντας αὐτόν.*
3. *Ἔστιν ἐν μέσῳ τῷ κόσμῳ καὶ ἐν σαρκὶ ὄφθη αὐτοῖς· καὶ εὐρον πάντας μεθύοντας καὶ οὐδένα εὐρον διψῶντα ἐν αὐτοῖς καὶ πονεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τοῖς υἱοῖς τῶν νύκτων αὐτῶν.*

Ἐκ τῶν 2 πρώτων παραδειγμάτων καθίσταται φανερόν διατὶ ἡ ἔρευνα τῶν θεολόγων ἐστράφη μετὰ μεγάλης προσοχῆς εἰς τὴν συλλογὴν ἐξ ἧς προέρχονται τὰ χωρία ταῦτα. ἐφ' ᾧ δύναται νὰ στηριχθῇ ἡ ἄντιση, ὅτι πρόκειται περὶ γνησίον καὶ γνωρίμων ἐκ τῶν κανονικῶν βιβλίων ἑννοιῶν. Κριτικοὶ μάλιστα τῆς περιοπῆς τοῦ Harnack ἐφάνησαν διατεθειμένοι νὰ ἀποδεχθῶσι τινὰς τῶν λόγων τούτων τοῦ Ἰησοῦ ὡς ὑπολείμματα γνησίας τινὸς παραδόσεως. Ἀλλὰ τὸ 3 ἀκριβὸς χωρίον καταρρίπτει τὰς περὶ γνησιότητος αὐτῶν ὑποθέσεις, διότι περιέχει λόγια μὴ δυνάμενα ποσῶς νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὰ ἐκ τῶν συνο-

\* Ἡ πρὸς τοὺς φοιτητὰς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου γενομένη ὁμιλία τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας τοῦ ἐν Βερολίνῳ Πανεπιστημίου καὶ μέλους τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν τῆς Πρωσίας κ. Hans Lietzmann, κατ' ἐπεξεργασίαν ἐπιτόμου μεταφράσεως τοῦ κ. Γ. Κανιδάρι.

πικῶν γνωστῶν, ἦτοι ἀφ' ἑαυτὰ κατὰ πολὺ τούτων ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸν μεταγενέστερον Χριστιανισμόν, ὡς ἐκ τοῦ ἀμέσως διαγνωσθέντος γνωστικοῦ χαρακτῆρος τῆς συλλογῆς ταύτης τῶν λόγων, ὥστε ἡ μεταγενεστέρα αὐτῶν ἐπιπόνησις ἐτέθη ἐκτὸς συζητήσεως. Μόνον ὁ λόγος περὶ τοῦ Ἰατροῦ, τοῦ μὴ ἀσχολουμένου μὲ τὴν περιποίησιν τῶν οικείων αὐτοῦ προσώπων, δύναται ἴσως νὰ θεωρηθῇ γνήσιος. Προδήλως ὁ συγγραφεὺς τούτων γνωρίζει τὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον, ἀμα γράφων ὁμοίως πλατύνει τὰ γνήσια κείμενα διὰ τῆς πλουσιωτάτης εἰς γνωστικὰς διακοσμήσεις θεολογικῆς του φαντασίας, θετούσης εἰς τὸ στόμα τοῦ Ἰησοῦ λόγους οἱ ὅποιοι ἀδύνατον νὰ ἐλέχθησαν ὑπ' αὐτοῦ. Ἐφ' ἵ λοιπὸν τὰ κείμενα ταῦτα οὐδὲν νέον προσφέρουσιν εἰς τὰ περὶ τοῦ βίου τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῦ πρώτου Χριστιανισμοῦ γνωστὰ ἡμῖν ἐκ τῶν κανονικῶν εὐαγγελικῶν διηγήσεων, παρὰ ταῦτα ἔχουσιν ἰκανὴν φιλολογικὴν ἀξίαν, διότι ἡ φιλολογικὴ μορφή τῆς συλλογῆς τῶν ἀποφθεγμάτων τούτων δίδει εἰς ἡμᾶς μίαν ἰδέαν τοῦ τρόπου καθ' ὃν δέον νὰ κατανοήσωμεν τὴν μορφήν τῶν παρὰ τῷ εὐαγγελιστῇ Ματθαίῳ «λογίων» τοῦ Ἰησοῦ.

\*

Μετὰ δέκα ἔτη, ἦτοι κατὰ τὸ 1907, ἤρχισαν νὰ ἀναφαίνωνται ὑπόλοιπα εὐαγγελικῶν διηγήσεων. Ἰσχυροτάτη ἐντύπωσις προεκάλεσε μία διήγησις, ἡ ὅποια, συνδεομένη πρὸς κολυμβήθραν τινὰ τῆς Ἱερουσαλὴμ καλουμένην «λίμνην τοῦ Δαυὶδ», πραγματεύεται τὸ πρόβλημα τῶν καθαρῶν ἐν τῇ λατρείᾳ.

Κατὰ τὴν διήγησιν ταύτην ὁ Ἰησοῦς μεταβαίνει μετὰ τῶν μαθητῶν εἰς ἀγνευτήριον τοῦ ἱεροῦ εἰς περιπατον. Φαρισαῖός τις ἀρχιερεὺς Λευ[εῖς] ἐλέγχει αὐτοὺς ὅτι ἄνιπτοι ἔρχονται εἰς τὸν ἅγιον τόπον, ἐπίσης δὲ καὶ χωρὶς ν' ἀλλάξουν τὰ ἐνδύματα αὐτῶν καὶ βλέπουσι τὰ ἅγια σκεύη. Ὁ Σωτὴρ λέγει·

Σὺ οὖν ἐνταῦθα ὢν ἐν τῷ ἱερῷ καθαρεύεις· λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος· Καθαρεύω, ἐλουσάμην γὰρ ἐν τῇ λίμνῃ τοῦ Δαυὶδ καὶ δι' ἐτέρας κλίμακος κατελθὼν δι' ἐτέρας ἀνήλθον καὶ λευκὰ ἐνδύματα ἐνεδυσάμην καὶ καθαρά. Ὁ Ἰησοῦς· Οὐαὶ οἱ τυφλοὶ μὴ ὁρῶντες· ἐλούσω τοῦτοις τοῖς χρομένοις ὕδασι «ἐν οἷς κύνες καὶ χοῖροι βέβληνται νυκτὸς καὶ ἡμέρας καὶ τυφάμενος τὸ ἐκτὸς δέρμα ἐσμῆξω, ὅπερ καὶ αἱ πόρται καὶ αἱ ἀδελφίδες μωρίζουσαι καὶ λούουσιν καὶ σμήνουσιν καὶ καλλυπίζουσι πρὸς ἐπιθυμίαν τῶν ἀνδρῶν, ἐνδοθεν δὲ ἐκεῖνα πεπλήρωται σκορπίων καὶ πάσης ἀδικίας». Ἐγὼ δὲ καὶ οἱ μαθηταί μου, οὐδὲ λέγεις μὴ βεβαμμένους, βεβάμμεθα ἐν ὕδατι ζωῆς αἰωνίου τοῖς κατελθοῦσιν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,

Κατ' ἀρχάς ἀπεδόθη εἰς τὰ ἀποσπάσματα ταῦτα ἱστορική ἀξιοπιστία, καὶ ἐγὼ δὲ αὐτὸς ἐθεώρησα τότε ταῦτα ὡς χρήσιμον πηγὴν. Σήμερον εἶνε σχεδὸν λησμονημένα καὶ περὶ τῆς γνησιότητος αὐτῶν οὐδεὶς πλέον ὁμιλεῖ, καὶ δικαίως, διότι εἶναι φανερὸν ἐκ τοῦ περιοχομένου τοῦ ἀνωτέρω τεμαχίου ὅτι οὔτε ἐν τῷ ναφ τῶν Ἰουδαίων ὑπῆρχε κολυμβήθρα, ἀλλ' οὐδὲ τὰ περὶ καθαρῶν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀκριβῆ, πολὺ δὲ ὀλιγότερον συμβάλλονται πρὸς τὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ τῶν κανονικῶν εὐαγγελίων οἱ εἰς τὸ στόμα τοῦ Ἰησοῦ τιθέμενοι τελευταῖοι λόγοι. Πρόκειται περὶ προϋόντος θεολογικῆς φαντασίας μεταγενεστέρου τινὸς ἀντλήσαντος ἐκ διαφόρων πηγῶν τὰς ὁποίας διεμόρφωσε χωρὶς νὰ προσφέρῃ τι νέον.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος προσεκάλεσεν ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν δημοσίευσμα τῶν παπυρολόγων τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου. Ἐπρόκειτο περὶ 4 σελίδων πλήρων ἐξ εὐαγγελικῶν διηγήσεων, αἱ ὁποῖαι, ἐκτὸς πολυαριθμῶν σημείων ἐπαφῆς πρὸς τὸ κανονικὸν κείμενον, περιέχουσιν ὀλόκληρον σειρὰν ἰδιαίτουσῶν, χαρακτηριστικῶν καὶ ἀξίων παρατηρήσεως ἀφηγήσεων. Ἐθρέθησαν μάλιστα ἐν αὐταῖς λόγοι τινὲς ἀκριβῶς κατὰ λέξιν ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου. Οἱ ἐκδύται ἐπεχείρησαν δι' ἐπιμελοῦς ἐρεῦνης ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι ἐνταῦθα δὲν ἐπρόκειτο περὶ περιλήψεως ἐκ τοῦ Δ' Εὐαγγελίου, ἀλλὰ ὅτι μᾶλλον ἔχομεν ἀνὰ χεῖρας ὑπόλειμμα πηγῆς, πιθανῶς χρησιμοποιοηθείσης ὑπὸ τοῦ Δ' εὐαγγελιστοῦ.

Ἰδοὺ μερικὰ παραδείγματα ἐκ τῶν κειμένων τούτων.

«... Πρὸς δὲ τοὺς ἄρχοντας τοῦ λαοῦ στραφεὶς εἶπεν τὸν λόγον τοῦτον ἐρευνάτε τὰς γραφάς.

...καὶ οὐκ ἐδύναντο αὐτὸν πιάσαι ὅτι οὐπω ἐληλύθει αὐτοῦ ἡ ὥρα παραδόσεως

καὶ ἰδοὺ λέπρος προσελθὼν αὐτῷ λέγει διδάσκαλε Ἰη[σοῦ] λεπροῖς συνοδεύων καὶ σινεσθίων αὐτοῖς ἐν τῷ πανδοχείῳ ἐλέπησα καὶ αὐτὸς ἐγὼ εἰάν οὖν σὺ θέλῃς καθαρίζομαι ὁ δὲ κς ἔφη αὐτῷ θέλω καθαρίσθαι..

... ἐξὸν τοῖς βασιλεῦσιν ἀποδοῦναι τὰ ἀνήκοντα τῇ ἀρχῇ.

[Ὁ Ἰησοῦς] περιπατῶν ἐστάθη ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ καὶ ἰκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν ἐγέμισεν ὕδατος καὶ κατέσπειρεν ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν...

Ἐκ τῆς ἀκριβοῦς ἐρεῦνης τῶν κειμηλίων τούτων κατέστη ἀναμφισβήτητον ὅτι ἔχομεν πρὸς ἡμῶν διηγήσεις ξένας πρὸς τὰ γνωστὰ ἡμῖν ἐκ τῶν εὐαγγελίων καὶ ἀνηκούσας εἰς τὸν κάλαμον κρηνοστικῆς

τινος φαντασίας καὶ ὅτι ἄρα οὐδεὶς δύναται νὰ γείνη λόγος περὶ ἱστορικῆς παραδόσεως».

Ἡ θετικὴ ὁμῶς ἀξία τοῦ κατὰ τὰ μέσα τοῦ β' αἰῶνος γραφέντος παπυρίνου φύλλου συνίσταται κυρίως ἐν τούτῳ, ὅτι ἀποδεικνύει ἀσφαλῶς τὴν ὑπαρξίν τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου ἢ κατὰ τὰς ἀρχάς τοῦ β' αἰῶνος. Καὶ τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐπεβεβαιώθη ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ ἐξ ἑνὸς μικροῦ ἐσχισμένου φύλλου παπύρου τοῦ Δ' εὐαγγελίου, διότι τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο ἐγράφη κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀδριανοῦ.

Ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἀπόκρυφα ταῦτα παπύρινα εὐρήματα ἐλάχιστα εἰλκυσαν τὴν προσοχὴν τὰ ἀπειρα φύλλα παπύρων τὰ περιέχοντα κείμενα τῆς Καινῆς Διαθήκης. Καὶ ὁμῶς κρύπτονται ἐν αὐτοῖς πραγματικαὶ ἀξίαι διὰ τὴν ἱστορικὴν ἐρευναν. Μετὰ τὰ πολυάριθμα ὑπολείμματα τῶν διαφόρων βιβλίων τῆς Κ. Διαθήκης ἐδώρησεν εἰς ἡμᾶς τὸ νεώτατον παρὸν ἐν δῶρον ἀνεκτιμητοῦ ἀξίας. Ὁ ἐν Λονδίῳ συλλογεὺς Chester Beatty ἀπέκτησε σημαντικὰ τεμάχια εὐαγγελίων, τὰ ὁποῖα ἐγράφησαν κατὰ τὸ 200 μ. Χ., πλὴν τούτων δὲ κέρχεται μεγαλύτερον τοῦ ἡμῶν χειρογράφου ἐκ παπύρου ὅστις περιέχει τὰς ἐπιστολὰς τοῦ ἁπ. Παύλου, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ ἕτερον ἡμῶν ἠγόρασε τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Michigan. Τὸ ἀρχαιότατον τοῦτο χειρόγραφον τοῦ σώματος τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ἁπ. Παύλου ἀφίσταται τῶν πρωτοτύπων τῶν ἐπιστολῶν περίπου κατὰ 150 ἔτη, μίᾳ δὲ τὸσον ἐθνικῆς σχέσεως εἶναι ἐν τῇ παραδόσει τῆς ἀρχαίας φιλολογίας σπανιωτάτη τὰ ἀρχαιότατα τῶν χειρογράφων τοῦ Πλάτωνος προέρχονται ἐκ τοῦ θ' π. Χ. αἰῶνος, ἢτοι ἀφίστανται τοῦ χρόνου τῆς συγγραφῆς των κατὰ 12 ὄλους αἰῶνας! Ἐνταῦθα προσφέρονται διὰ τὴν μεθοδικὴν ἐργασίαν εἰς τὸ κείμενον τῆς Καινῆς Διαθήκης πολυτιμώταται παρορημίσεις. Ἐὰν δὲ τὰ ἀρχαῖα ταῦτα χειρόγραφα δὲν περιέχουν πολλὰ νέα, ὡς πρὸς τὰ ἤδη γνωστὰ, τοῦτο οὐδὲν ἄλλο σημαίνει εἰμὴ ὅτι εἶναι ἀναντίρρητος ἡ ἀξιοπιστία τῆς παραδόσεως τοῦ ἡμετέρου ἱεροῦ βιβλίου.

## ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἰωάνν. 4,5—42.

Εἶναι γνωστὸν τὸ μῖσος τῶν Σαμαρειτῶν ἐναντίον τῶν Ἰουδαίων, καὶ τούτων πρὸς ἐκείνους. Ἡ Σαμαρείτις ἐκπλήσεται, ὅταν ἀκούῃ τὸν Σωτῆρα νὰ ἀποτείνηται πρὸς αὐτήν, νὰ ζητῇ ὕδωρ παρ' αὐτῆς, «οὐσὴς γυναικὸς Σαμαρείτιδος»! Ἄλλ' ἀκριβῶς διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ἢ περὶ τοῦ Χριστοῦ, Ἰουδαίου ὄντος τὴν κατ' ἀνθρώπου καταγωγὴν, ὁμολογία τῶν Σαμαρειτῶν προσκίταται ἰδιάζουσας ἀξίαν καὶ αἴγλην. Ἡ πατροπαράδοτος ἀντιπάθεια δὲν ἠμπόδισεν αὐτοὺς νὰ εἴπωσι πρὸς τὴν Σαμαρείτιδα, ὅτι «οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτῆρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός».

Εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ σκεφθῶμεν, πῶς πρὸς στιγμὴν παρεμερίσθη ἡ ἔχθρα καὶ ἐσίγησε τὸ πάθος. Καὶ ὅχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ πῶς πολλοὶ Σαμαρείται ἐπίστευσαν εἰς τὸν ἐξ Ἰουδαίας Προφήτην! Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστὴς ἱκανοποιεῖ μίαν εὐλογωτά-

την περιέργειαν. «Πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν», λέγει ὁ Εὐαγγελιστής, «διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικός, μαρτυρούσης ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα». Ἄλλὰ «καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ» τοῦ ἰδίου. Ἡ προσωπικὴ ἀντίληψις τῶν Σαμαρειτῶν περὶ τοῦ Σωτῆρος καὶ τοῖς πρότερον ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς γυναικός πιστεύσαντας ἐνίσχυσε, καὶ νέους πιστοὺς προσεῖλκυσε, ὥστε νὰ δύναται ὁ ἱερός Εὐαγγελιστής νὰ διασώξῃ εὐχριστῶς τὰς ὁμολογίας τῶν Σαμαρειτῶν ἐκείνων, λεγόντων τῇ γυναικί· «οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλίαν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός».

Αἰσθάνομαι ἰδιαιτέραν τὴν γοητείαν τῆς ἐννοίας ἐκείνης τοῦ οἶδαμεν. Ἔσῃ οἱ Σαμαρεῖται τὴν θεόδοτον εὐκαιρίαν νὰ ἱκανοποιήσωσιν ὄχι μόνον τὰ ὦτα, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῆς ἀμέσου προσωπικῆς γνωριμίας καὶ ἀντιλήψεως. Εἰς τρόπον, ὥστε τὴν πίστιν αὐτῶν ἔλαβον καὶ ἐστερέωσαν διὰ τῆς μᾶλλον ἐμπειρικῆς ὁδοῦ. Καὶ κατέστησε μὲν εἰς τὸν κόσμον γνωστὸν ὁ Σωτὴρ ὅτι ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς χριστιανικῆς πίστεως ὑπεράνω τῆς ἀμέσου καὶ προσωπικῆς γνώσεως, τῆς ἐμπειρικῆς, οὕτω· εἰπεῖν, πίστεως, κεῖται ἢ ἐπὶ τῆς λαλιᾶς» τῶν λειτουργῶν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν Γραφῶν καὶ τῆς Ἱερᾶς Παράδοσεως ἐδραζομένη πίστις, ἀλλὰ διὰ τὸν ἄνθρωπον ἢ ἐμπειρία θὰ εἶναι πάντοτε ἀπαραίτητος ὁρος τῆς ἀσφαλούς προσλήψεως, τῆς ἐμπεδᾶσεως καὶ τῆς ἐπιβεβαιώσεως τῶν θερησκευτικῶν πεποιθήσεων. Ἄνευ τοῦ στοιχείου τῆς πείρας, τῆς ἀμέσου ἀντιλήψεως, ἢ πίστεως, καὶ ἂν ὑπάρχῃ, εἶναι ἄνευ ἰκμάδος, ἐτοιμῆ πρὸς ξηρασίαν εἰς τὴν πρώτην ἐναντιότητα τῆς ζωῆς καὶ εἰς τὸ πρῶτον σκάνδαλον.

Ἀνέγνωσα κάπου πρὸ καιροῦ ὅτι χριστιανοὶ ἱεραπόστολοι, διαδεχόμενοι οἱ μὲν τοὺς δέ, προσεπάθουν νὰ ἐλκύσωσιν εἰς τὴν χριστιανικὴν πίστιν ὁμάδα τινὰ Ἰνδῶν. Οἴκοθεν ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἱεραπόστολοι ἀφοτέρων τῶν παρατάξεων μὲ ἀφειρηγίας τὰς ἀντιμαχομένας προϋποθέσεις τῶν ἐξύμνον τὰ ἀγαθὰ τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἄλλ' οἱ ἀμυχανοῦντες Ἰνδοὶ δὲν ἐβρόδυναν νὰ δώσωσιν τὴν ῥαπιστικὴν ἀπάντησιν· «ὑπάγετε πρῶτον ὁμονοήσατε σεῖς ἀναμεταξύ σας καὶ κατόπιν ἔρχεσθε διὰ νὰ μᾶς βεβαιώσετε περὶ τῆς τελειότητος καὶ τῶν ἀγαθῶν τῆς πίστεώς σας». Εἶχον ἄρα γε ἄδικον; Ἐὰν ἢ Ἐκκλησία εἶναι, ὡς καὶ εἶναι, Σῶμα Χριστοῦ, πῶς εἶναι ἀνεκτὸν νὰ ἀλλοιοῦται τὸ Ἅγιον τοῦτο Σῶμα κατὰ τὸ ἐνὶ ἐκάστῳ καὶ ἐκάστοτε δοκοῦν; Εἶναι τολμηρὸν νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ ἐμπειρικὴ ἀντίληψις τοῦ Χριστοῦ δέον νὰ ἰσοδυναμῇ πρὸς τὴν ἐμπειρικὴν ἀντίληψιν τῆς Ἐκκλησίας Αὐτοῦ;

K.

#### ΔΩΡΕΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΥ

Εἰς τὸ θεολογικὸν σπουδαστήριον

Πρὸ τινος ἐδώρησα εἰς τὸ θεολογικὸν σπουδαστήριον χειρόγραφον χριστιανικὴν ἠθικὴν δωρηθεῖσάν μοι πρὸ πολλῶν ἐτῶν ὑπὸ τοῦ αἰοδίδιμου Φθιώτιδος Ἰακώβου Παπαϊωάννου. Ἡ ἠθικὴ αὕτη φέρουσα ἐπιγραφὴν «Ὁρθόδοξος χριστιανικὴ θεολογικὴ ἠθι-

κῆ» ἀποτελεῖται ἐκ σελίδων 190 (0,24×0,18), ὧν αἱ πρῶται μόνον 62 ἔχουσιν ἀρχικῶς ἀριθμηθῆ. αἱ δὲ ὑπόλοιποι ἠριθμηθῆσαν ὑπ' ἐμοῦ. Ἡ χειρόγραφος αὕτη ἠθικὴ εἶναι ἐσταχωμένη μετὰ τῆς λιθογραφημένης ἠθικῆς τοῦ Χρηστοῦ Παπαδοπούλου. ἦς φέρεται ἐπιγραφὴν ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ αὐτῆς· «Ἡθικὴ ὑπὸ Χ. Παπαδοπούλου. Ἐν Χάλκῃ. Ἐκ τοῦ λιθογραφείου τῆς ἑλληνομπορικῆς σχολῆς. 1875» καὶ ἀποτελεῖται ἐκ σελίδων 106 (0,24×0,18). Ἐν ἀρχῇ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ δευτέρου ἔργου ἀναγινώσκομεν «Ἰ. Παπαϊωάννου», ἐν δὲ τῇ τοῦ δευτέρου καὶ διὰ σφραγίδος «Ἰωαν. Ν. Παπαϊωάννου». Ἐκ τῆς συγκρίσεως τῆς γραφῆς τῆς χειρογράφου ὑπογραφῆς πρὸς τὴν γραφὴν τοῦ χειρογράφου κειμένου πειθόμεθα ὅτι τοῦτο ἔχει πιθανῶς γραφὴ ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Παπαϊωάννου, λαϊκοῦ ἔτι ὄντος, καὶ πιθανῶς φοιτητοῦ τῆς θεολογικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ ἀποτελεῖ τὰς περὶ τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς παραδόσεως καθηγητοῦ τῆς θεολογικῆς σχολῆς Ἀθηνῶν.

Ἐπίσης πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἶχε δωρήσει τις εἰς τὸ θεολογικὸν σπουδαστήριον χειρόγραφον ἠθικὴν ἐσταχωμένην καὶ ἀποτελουμένην ἐκ σελίδων 557 (0,21×0,16), ὧν ἐλλείπουσιν αἱ τέσσαρες πρῶται οὕτως ὥστε ἡ ἀρίθμησις ἀρχεται νῦν ἀπὸ σελίδος 5. Τὸ χειρόγραφον ἀρχεται νῦν ὡς ἀκολούθως·

«Εἰσαγωγή

εἰς τὴν ἠθικὴν θεολογίαν

Κεφάλαιον Α'

Γνώσεις προοιμώδεις

Πᾶς ἄνθρωπος, ὅστις μετὰ προσοχῆς τινος ἐξηρεύνησε τὰ ἐνδομυχα τῆς ψυχῆς του·

Ἐν τέλει (σ. 551—557) ὑπάρχει πίναξ τῶν περιεχομένων, φέρων ἐπιγραφὴν «Πίναξ τῶν περιεχομένων ἐν τοῖς δυοῖν μέρεσι τῆς ἠθικῆς θεολογίας», ὅστις ὅμως μένει ἀτελής ἀναγράφων τὰ μέχρι τῆς σελίδος 317 περιεχόμενα, ἐκ τῶν 260 δηλαδὴ παραγράφων, αἷς περιλαμβάνει τὸ ὅλον ἔργον, μόνον τὰς 146.

Ἐπὶ τῆς ὁμάσεως τῆς σταχώσεως εἰς τὸ ἄνω μέρος ὑπάρχει ἐπιγραφὴ «Ἡθικὴ Θεολογία» καὶ εἰς τὸ κάτω «Π. Α.» τὰ ἀρχικὰ γράμματα ἀναμφιβόλως τοῦ ὀνόματος τοῦ κτήτορος τοῦ κώδικος. Ἐπίσης ἐν ἀρχῇ, ἐν σελίδι 5 καὶ 550 ὑπάρχει σφραγίς φέρουσα τὰ γράμματα Π. Α.

Ἀναμφιβόλως καὶ τὸ ἔργον τοῦτο περιέχει τὰς περὶ χριστιανικῆς ἠθικῆς παραδόσεις καθηγητοῦ τινος.

K. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ

#### Η ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

E. R. SEEBERG

[7]

4. Ὁ ρεαλισμὸς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

Ὁ ἰδιάζων ρεαλισμὸς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἐκδηλοῦται ἐν τῇ πίστει ἐπὶ τὴν ὑπαρξιν ἀγγέλων καὶ δαιμόνων. Εἶναι πραγματικὰ ὄντα. Χῶραι καὶ πρόσωπα ἔχουν τὸν φύλακα ἀγγελὸν των. Ἡ Ἐκκλησία καθημερινῶς προσεύχεται· «ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν

δηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησόμεθα». Ἡ πίστις αὕτη εἶναι κοινὴ ὅπως καὶ ἡ πίστις ὅτι ὑπάρχοντες οἱ δαίμονες, οἱ ὁποῖοι ἀντιτίθενται καὶ ἀγωνίζονται κατὰ τῶν ἀγγέλων, ἔχει δὲ ἰσχυρὰν πρακτικὴν καὶ ἠθικὴν σημασίαν.

Ὁ Ἕλληνας φαντάζεται τὸν ἀόρατον κόσμον ὡς πολλὰς ὁμοκέντρους σφαίρας, ἡ ἑσώτερα τῶν ὁποίων εἶναι πλησιέστερον πρὸς τὸν Θεόν. Διότι «ἄγιος» σημαίνει τὸ νὰ εὐρίσκειται τις ἐγγυς πρὸς τὸν Θεόν καὶ νὰ ἀναπτύσσεται ἐν Αὐτῷ. «κατηραμένος» δὲ σημαίνει, ἀντιθέτως, τὸ νὰ εὐρίσκειται τις μακρὰν τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἀπομακρύνεται διαρκῶς καὶ περισσότερον ἀπ' αὐτοῦ.

#### 5. Ἡ Ἐκκλησία.

Τί εἶναι Ἐκκλησία; Δὲν εἶναι ἡ ἀόρατος Ἐκκλησία κατὰ παράδοσιν λελανθασμένης ἐκ τῆς ὁρατῆς νοουμένη. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ λαμβάνει χώραν ἡ μυστικὴ ἔνωσις τῶν πιστῶν μετὰ τοῦ Χριστοῦ, ὅπως ἦσαν ἠνωμένοι Θεός καὶ ἄνθρωπος ἐν τῷ Θεανθρώπῳ. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι μυστηριώδης ὀργανισμός, ὅπως ἐν σῶμα τοῦ ὁποίου κεφαλὴ εἶναι ὁ Χριστός καὶ μέλη του οἱ χριστιανοί.

Μόνον ἐν τῷ ὀργανισμῷ τούτῳ, ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐν τῷ σώματι τούτῳ δύναται νὰ ὑπάρξῃ σωτηρία καὶ ζωὴ. Διότι ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ ὁποίου πᾶν τὸ ἀνθρώπινον ἐξαγιαζεται καὶ θεοποιεῖται. Τοιοῦτοτρόπως ἐκ τῆς ἰδέας περὶ ἐνανθρωπήσεως ἐννοεῖται ἡ Ἐκκλησία.

Ἡ δευτέρα θεμελιώδης ἰδέα διὰ τὴν ὀρθόδοξον περὶ Ἐκκλησίας ἀντίληψιν εἶναι ἡ παράστασις τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τῆς ἐν τῷ ὕψει ὀργανισμῷ ἐπικρατούσης ὑγείας. Ἐξ αὐτοῦ ὀρμώμενος δύναται τις νὰ ἐννοήσῃ τὴν παράστασιν περὶ κοσμικῆς τάξεως ἐν τῇ οὐρανίῳ καὶ ἐπιγείῳ ἱεραρχίᾳ. Ὅπως ἡ περὶ ἐνανθρωπήσεως ἰδέα, οὕτω καὶ ἡ περὶ ὀργανισμοῦ παράστασις εἶναι ἰσχυρὰ ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ περὶ Ἐκκλησίας ἐννοίᾳ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν δύναται τις νὰ ἐννοήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν ὡς σωματεῖον ἢ σύνδεσμον, ἀλλ' ὡς ὀργανισμὸν καὶ σῶμα Χριστοῦ ἐν τῇ πραγματικώτερά δὴ μυστικῇ ἐννοίᾳ. Ὅπως ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χριστοῦ ἠνώθησαν θεῖα καὶ ἀνθρώπινη φύσις, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ Θεάνθρωπος Χριστός, τὸ οὐράνιον μετὰ τοῦ ἐπιγείου, τὸ θεῖον μετὰ τὸ ἀνθρώπινον, εἶναι ἠνωμένοι μετὰ τῶν χριστιανῶν. Εἰκὼν δὲ τῆς ἐνώσεως ταύτης εἶναι ἡ Εὐχαριστία. «Πάντα θεῖα καὶ πάντα ἀνθρώπινα», ὡς θὰ εἰλεγέ τις κατὰ τὸ τοῦ Ἰπποκράτους.

Ἐπομένως μία μόνον Ἐκκλησία ὑπάρχει, οὐχὶ ἡ διρημένη εἰς ὁρατὴν καὶ ἀόρατον, ἀλλ' μία Ἐκκλησία ἐν δυοῖ ἀχωρίστως συνδεδεμένοις στοιχείοις. Ὅπως τὰ στοιχεῖα τῶν δύο φύσεων εἶναι ἠνωμένα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁρατὴ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν ὁρατῶν μελῶν αὐτῆς. Ἀόρατος εἶναι ἡ Ἐκκλησία ἐν ταῖς δυνάμεσι τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, ὅπως καὶ ἐν τῇ μεταμορφώσει τῶν μελῶν αὐτῆς. Οἱ ἄγιοι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ εἶναι ἐν τῷ ὀργανισμῷ τῆς Ἐκκλησίας. Διότι ἡ ἀρχή, διὰ τῆς ὁποίας δρᾷ ἡ Ἐκκλησία, εἶναι

ἡ ἀγάπη, ἣς γεφυρώνει τὸ ἀτελείωτον χάσμα μετὰ τῶν ἁγίων καὶ ἁμαρτωλῶν. Δὲν εἶναι ὅπως ἐν τῷ Προτεσταντισμῷ, ὅπου πρὸ τῆς Ἐκκλησίας τίθεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὅστις ἰδρύει τὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ δὲν εἶναι ἡ μήτηρ τῆς Ἐκκλησίας. Ὅχι ἐνταῦθα διδάσκειται, ἀνεὺ Ἐκκλησίας δὲν ὑπάρχει Κανὼν, ἀνεὺ Κανόνος δὲν ὑπάρχει Βίβλος, ἀνεὺ Βίβλου δὲν ὑπάρχει πίστις. Ἐπομένως ἀνεὺ Ἐκκλησίας ἡ πίστις δὲν εἶναι δυνατὴ. «Ὁ Κανὼν στηρίζεται ἐπὶ τὴν πίστιν ἐπὶ τὴν Ἐκκλησίαν» (Chomjakoff).

Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἡ μία Ἐκκλησία, ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία, ἡ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία. Παρμένει πιστὴ εἰς τὴν ἀποστολικὴν διδασκαλίαν καὶ τοὺς ἀποστολικοὺς κανόνας καὶ διὰ τῆς ἀδικαιόπου διαδοχῆς διετήρησεν ἀμείωτον τὸν σύνδεσμον πρὸς τοὺς Ἀποστόλους. Αἱ μὴ ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι εἶναι αἱ ἐκπεσοῦσαι ἀπὸ τὴν μίαν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἐνεκεν τοῦ ὁποίου προγενεστέρως ἐν ἀσύτηροτέροις ἐποχαῖς βραπτίζοντο διὰ δευτέραν φοράν οἱ εἰς τὴν ὀρθόδοξίαν προσερχόμενοι ἀλλόδοξοι. Ἐπίσης γάμοι μετὰ μὴ ὀρθοδόξων καὶ ὀρθοδόξων ἢ ἀπηγορεύοντο ἢ ἐκηρύσσοντο ἄνυχοι. Σήμερον βεβαίως τὰ πράγματα εἶναι ἡπιώτερα, ἀλλ' ἡ θεμελιώδης ἰδέα παραμένει.

Ἡ ἀσθεντία ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ταύτῃ δὲν ἔχει νομικόν, ἀλλὰ μυστικιστικὸν χαρακτῆρα. Ἡ ἀσθεντία ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ εἶναι τὸ σύνολον τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἱερεὺς καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ ἐπίσκοπος εἶναι ἐν τῷ ὀργανισμῷ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τὸ membrum praecipuum. Τίποτε περισσότερον. Εἶναι ἀνοησία τὸ νὰ λέγῃ τις ὅτι ὁ ἱερεὺς μετεβλήθη ἐν τῇ οὐσίᾳ του διὰ τῆς ἱεροσύνης. Ἐπίσκοπος καὶ ἱερεὺς εἶναι «μέλη», ὄργανα τοῦ Θεοῦ, ὄχι κάτοχοι τῶν δωρεῶν τῆς χάριτος, τὴν ὁποίαν δύναται νὰ χωρηγήσωσι. Οἱ ἱερεῖς εἶναι μόνον οἰκονόμοι ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Θεοῦ, ὑπηρεταὶ τῆς λειτουργίας. Οἱ ἴδιοι δὲν μεταδίδουν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὁ Θεός ὁ ἴδιος. Ὁ ἱερεὺς δὲν λέγει «βραπτίζω», ἀλλὰ «βραπτίζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ». Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον προσεύχεται ἐν ὀνόματι τῆς κοινότητος καὶ ὄχι ἐξ αὐτοῦ.

Παλαιὴν δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ. Ἀντιθέτως, τοὶ κυρίως ὑπερασπισταὶ τῆς πίστεως ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ εἶναι τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας ἢ τὸ σύνολον τῶν πιστῶν. Ἡ περὶ Ἐκκλησίας ἀντίληψις ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ εἶναι τόσον διάφορος τῆς τῆς Καθολικῆς, ὅστε δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ταύτῃ τυπικὴ ἀσθεντία, νομικὴ κεφαλὴ. Ἐπομένως οὐδὲν πρόσωπον εἶναι ἀλάθητον, ἀλάθητος εἶναι ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς. Ἡ ἀρχὴ αὕτη καταφαίνεται ἐπίσης ἐν τῷ πολιτευματι τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι πλάνη νὰ νομίζεται, ὅτι οἱ λαϊκοὶ ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ εἶναι στοιχεῖον παθητικόν. Οἱ πατριάρχαι καὶ οἱ μητροπολίται περιβάλλονται ἀπὸ συμβουλίου ἐκ κληρικῶν, ἢ, συνηθέστερον, ἐκ μικτοῦ συμβουλίου ἐκ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν. Ἐπίσης εἰς τὰς ἐνορίας ὑπάρχει ἐκκλ. συμβούλιον καὶ οἱ λαϊκοὶ κατὰ παράδοξον ἔθιμον μετέχουσιν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐφη-

μερίων. Ἐπίσης ὁ ἐπίσκοπος ὑποχρεοῦται νὰ ζητῇ τὴν ἐπιδοκίμασίαν τῶν ἱερέων του, τοὺς ὁποίους δὲν δύναται ἀνεξέλεγκτως νὰ διαθέτῃ. Ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ δὲν ὑπάρχει κληρικαρχία (Clerikalismus).

\* Ἐπεται Συνέχεια

## ΟΜΙΛΕΙ Ο ΟΥΝΙΤΗΣ

Ἐν θέσει κυρίου ἀρθρου τῆς «Revue Catholique des Idées et des Faits» τῶν Βουξελῶν (14 II 1936) ἐδημοσιεύθη ἡ διάλεξις τὴν ὁποίαν, ὡς ἐγράψαμεν, εἶπεν ὁ ἡγέτης τῶν ἐν Ἑλλάδι ουνιτῶν Σεβ. ἐπίσκοπος Γεώργιος Χαλβιτῆς τῇ 14 παρ. Φεβρουαρίου ἐνώπιον ὁμηγύρουσ τῆς βελγικῆς πρωτευούσης προεξάρχοντος τοῦ καρδινάλιου Van Roey.

Ἡ διάλεξις φέρει τὸν τίτλον «Suprême prière» (ὕψιστη προσευχή), ὁρμάται δ' ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἰκασίας, ἢ ὁ Κύριος ἀπηύθυνε πρὸς τὸν Πατέρα, μικρὸν πρὸ τοῦ πάθους, περὶ τῶν εἰς αὐτὸν πιστευστάντων, «ἵνα ὦσιν ἐν καθῶς ἡμεῖς». Καὶ ἡ μὲν Ἐκκλησία δὲν ἔπαυσεν—εἶπεν ὁ καθολικὸς ουνίτης—νὰ ἦνε μία, ἁγία, καθολικὴ καὶ ἀποστολική· ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι ἐν τῇ τυφλώσει, τῇ ἀσθενείᾳ, τῇ ἰδιοτελείᾳ, τῇ φιλοδοξίᾳ, τῇ ἀμαθείᾳ καὶ τῇ θρηνηφαιείᾳ τῶν ἔσχισαν τὸν ἄρραφον τοῦ Χριστοῦ χιτῶνα, καὶ ἰδοὺ ἡ κατὰ τὸν αἰῶνα ἀπόσχισις τῆς Ἀνατολῆς ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Ἐκτοτε ἡ προσευχὴ τοῦ Κυρίου ἐγένετο ὀδυνητοτέρα ὡς παράπονον μητρικῆς καρδίας εἰς τὰ χεῖλη τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας, πολλάς προσπαθείας καὶ πολλὴν ζῆλον καταβουλοῦσης πρὸς ἐπιστροφὴν τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὴν διασπασθεῖσαν ἐνότητα, ἀλλ' ἄνευ ἐπιτυχίας. Πολυάριθμοι μισσιονάριοι ἐξαπολυθέντες εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἀνήγειραν πανταχοῦ σχολεῖα ἀμέσως ἄρτια, ἐν οἷς ἡ ὀρθόδοξος νεολαία, ὀφελουμένη ἐκ τῆς μορφώσεως καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς των, δὲν θὰ ἴδυναιτο νὰ μὴ κερδηθῇ ὑπὲρ τοῦ καθολικισμοῦ, οὐτινος εὐαγγελιστὰι ἦσαν οἱ διδάσκαλοί της. Ἀπεμακρύνθησαν μάλιστα εἰς περισσότερον ἀπὸ τῆς πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους σχέσεώς των, ἀφοῦ εἰς τινὰς νήσους ἀπαντῶμεν τὴν περιεργὸν τοῦλάχιστον περιπτῶσιν καθολικῶν ἱερέων ἐξομολογούντων τοὺς ὀρθοδόξους ἐν τοῖς ναοῖς των ἢ εὐρίσκονεν ἁγίας τραπέζας ἑλληνικὰς καὶ λατινικὰς γειντιαζούσας πρὸς ἀλλήλας ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ». Οὕτω οἱ μισσιονάριοι οὗτοι, «ὑποστηριζόμενοι, ἐνθαρρυνόμενοι καὶ προστατευόμενοι ὑπὸ τῶν κυβερνήσεων των ἔτρεφον τὰς ὄραιοτέρας ἐλπίδας νὰ κερδήσουν ὑπὲρ τῆς (καθολικῆς) ἐκκλησίας τὰς ὀρθοδόξους ψυχὰς, νὰ ἐπανοδηγήσουν βραδέως, ἀλλ' ἀσφαλῶς, καθ' ὁμμάδας, τὰς μεγάλας ἀνατολικὰς μάζας εἰς τὴν καθολικὴν ἐκκλησίαν...». Παρὰ ταῦτα, σήμερον εὐρίσκόμεθα πρὸ ἀποτυχίας τῆς ἱεραποστολικῆς αὐτῆς προσπαθείας, πρὸ ὀπισθοχωρήσεως τοῦ καθολικισμοῦ ἐν Ἀνατολῇ, καὶ αὐτῆς μάλιστα τῆς ἐξαφανισέως του ἐκ τινῶν κέντρων της.

Ἐν τούτοις, ἀντὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς ἐργάτας τούτους τοῦ καθολικισμοῦ τοὺς ἀντημείψαμεν δι' ἀδιαφορίας καὶ δὴ καὶ μίσους καὶ κατακρίσεων. «Καθ' ὃν χρόνον εἰς ἀποστολικὸς ἐνθουσιασμός προ-

τοφανῆς καταλαμβάνει τὴν Δύσιν ὀλοκλήρον, 180 ἑκατομ. χριστιανῶν, ἀδελφῶν καὶ γειτόνων σας, εὐρίσκονται κειχωρισμένοι ἀπὸ ἡμᾶς δι' ἀβύσσου βαθυτέρας τῶν ὠκεανῶν, εἶνε δ' αὐτῇ αἱ προλήψεις μας, αἱ ἀδιαφορίαι μας. Ψυχαὶ εἶνε τὸ ἀντίτιμον ταύτης ἡμῶν τῆς στάσεως. Αἱ εἰλικρινεῖς αὐταὶ καὶ βαθέως πιστευόμεναι ψυχαὶ ἔλαβον συνειδησὴν τοῦ δροῦματος τοῦ ὁποῖον παύεται σήμερον εἰς τὰς ἐκκλησίας των, διότι ἡ ἐξάρθρωσις τῆς Ὁρθοδοξίας σημεῖοῦται ἀφνης κατὰ τὸν ἐκδηλότερον τρόπον: τὸ Πατριαρχεῖον Κων)πόλεως καταπίπτει ὑπὸ τὰ πλῆγματα τῆς τουρκικῆς πανουργίας καὶ τῶν φιλευσιῶν ἀειώσεων τῶν ὀρθοδόξων ἐθνῶν· ἡ ἱεραρχία κλονίζεται, διαβρωσκομένη ὑπὸ τῶν ἐριστικῶν ἀντιζηλιῶν· ὁ ἀμαθῆς κληρὸς εἶνε κατώτερος τῶν προσπαθειῶν του, καὶ ὁ ὄρμιος ἀνατολικὸς κλάδος ἀποξηραίνεται, ἐφ' ὅσον ἀπὸ ἐννέα αἰῶνων τελεῖ ἀπεσπασμένος ἀπὸ τοῦ κορμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐφύτευσεν ὁ Πέτρος ἐν Ρώμῃ».

Ἐν τῇ τοιαύτῃ καταστάσει τῆς ἐκκλησίας των αἱ ὀρθόδοξοι ψυχὰι στρέφουν τὰ βλέμματα πρὸς τὴν Μίαν Ἐκκλησίαν (τὴν καθολικὴν, δηλαδὴ), ἀλλὰ δισταζοῦν νὰ πιστεύσουν ὅτι ἐξ αὐτῆς δύναται νὰ προέλθῃ ἡ σωτηρία, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ρωμαϊκὴ ἐκκλησία ἀξιοῖ παρ' αὐτῶν θυσίας μεγάλας, ὁποῖαι ἢ ἐγκατάλειψις τῶν παραδόσεων των, ἢ ἄρνησις τῆς γλώσσης καὶ τῶν θρησκευτικῶν των ἐθῶν καὶ ἀντὶ τῆς ἱερᾶς των ταύτης ἐθνικῆς κληρονομίας νὰ δεχθῶσι τὰ τῆς λατινικῆς ἐκκλησίας. Ἐφ' ὅσον ὁμοῦ οἱ λατῖνοι μισσιονάριοι ἐπέμενον εἰς τὸν πλήρη ἑκλατινισμόν των ὀρθοδόξων, «ἡ Ἀνατολὴ ἐπανεστατήσῃ, ἔλαβε θέσιν ἀμυντικὴν, σήμερον δὲ μέτρα κυβερνητικὰ, ἀνταποκρινόμενα εἰς τὰς διαμαρτυρίας τῆς κοινῆς γνώμης, περιορίζουν καὶ παραλύουν τὴν δρασὴν τῶν λατῖνων μισσιοναρίων, κλείουν τὰ δημοτικὰ των σχολεῖα, περιορίζουν τὸν ἀριθμὸν των καὶ τὴν ἐν Ἀνατολῇ παραμονὴν των, κατ' ὀλίγον δὲ θὰ τοὺς ἀποπέμψουν παντελῶς ὡς ξένους πράκτορας προπαγανδιστὰς βυσσοδομοῦντας κατὰ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἐθνικῆς ἐκκλησίας. Κυβέρνησις σεβομένη ἑαυτὴν, δὲν θὰ ἔφερεν ὡς ἐπιχείρημα τῶν μέτρων της ταύτων θρησκευτικὸν προσηλυτισμὸν, ἐὰν δὲν εἶχεν ὡς δικαιολογίαν τὸ ἀπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων γεγονός (excuse justifiée par les faits) ὅτι ὁ προσηλυτισμὸς οὗτος ἐμφανίζεται ὡς ἐθνικιστικὴ κατάκτησις».

Τὰ χρησιμοποιοθέντα, λοιπόν, διὰ τὸν ἰδεώδη σκοπὸν τῆς ἐνώσεως μέσα δὲν ἦσαν ὀλοκληρωτικά, οἱ δὲ ὀρθόδοξοι, ἐφ' εἰλικρινῶς διαδηλοῦν πόθον ἐνώσεως μετὰ τῆς Ρώμης, παραπονοῦνται μόνον διὰ τὰ ἐφαρμοζόμενα δι' αὐτὴν μέσα. ἐφ' ὅσον δ' ἐκάτερον τῶν μερῶν ἐμμένει εἰς τὴν στάσιν του, ὁ ἰδεώδης σκοπὸς τῆς ἐνώσεως δὲν πραγματοποιεῖται.

Ἐντεῦθεν προέκυψεν ἡ συναίσθησις τῆς προσφυγῆς ἀμφοτέρων εἰς ἀμερόληπτόν τινα δικαιοτήν, ἐξ ἰσοῦ ἀγαπῶντα αὐτοὺς, πρὸς ὑπόδειξιν τῆς τηλεσφορωτάρας πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἐνώσεως μεθόδου. «Ὁ δικαιοτῆς δ' οὗτος ὑφίσταται, τὸ δικαιοτῆριον τοῦτο ἐδρεῖται καὶ αἱ ἀποφάσεις του ἀποτελοῦν εἰκόνα τῆς θείας δικαιοσύνης συνδυαζομένης μετὰ τῆς εὐσπλαγχνίας», καὶ εἶνε οὗτος ὁ Πάπας τῆς Ρώμης.

Τὸ ὕπατον τοῦτο ἀξίωμα τοῦ διαδόχου τοῦ Πέτρου ἀνεγνώρισαν καὶ οἱ ἐν Ἀντιοχείᾳ Ἀλεξάνδρῳ καὶ Ἱεροσολίμοις διὰδοχοὶ τῶν ἀποστόλων, δόκλιμος ἢ χριστιανισμὸς ἔστρεψε τὰ βλέμματά της πρὸς τὴν Ρώμην, οἱ ἀνατολικοὶ πατριάρχαι, παρὰ τὸ γόητρον τῆς μεγαλειότητος καὶ τὰ πρόνομιά των, πρὸς τὸν ῥωμαίων ποντίφηκα κατὰ τὰς διαφορίας των ἀπετεινόντο αἴφνης τὸ Βυζάντιον, ἔξαιρετικὴν ἀποκίτησαν αἴγλην, ἐν τῇ μέθῃ τῆς νουρίας του δόξης ὤφισεν κεφαλὴν ἀπέναντι τῆς Ρώμης, ἀλλὰ τοῦτο κατὰ τὸν 10 αἰῶνα. Ἡ περιώνυμος αὐτοκρατορία ἔπεσε τῷ 1453, καὶ τὸ Πατριαρχεῖον σήμερον ἀποδινήσκει!

\*Ἐπεται τὸ τέλος

## ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

### Ἡ νέα μέθοδος.

Κατὰ τὴν διακαιήσιμον ἑβδομάδα συνεκροτήθη ἐν Πράγᾳ «διεθνὲς συνέδριον τῶν ὀρθολογιστῶν», οὐτινος ὡς κύριος σκοπὸς ἐδηλώθη ἡ ἐνιαία διοργάνωσις τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ἀδελφῶν πρὸς καταγωνισμόν τῆς θρησκείας. Ἐν σχέσει δὲ πρὸς τὴν διάδοσιν τῆς ἀθείας ἐν τῇ ἐφημερίδι «Courrier de Genève» ἐδημοσιεύθη μακρὸν ἄρθρον, δι' οὗ ἀποκαλύπτεται ὅτι οἱ ἀθεοὶ ἤρχισαν τὰ ἐφαρμοζόντων νέαν τακτικὴν προσπαθοῦν δηλ. νὰ πείθουν τὰς μεγάλας κοινωνικὰς μάζας ὅτι δὲν ἀγωνίζονται κυρίως κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ κατὰ τοῦ κυρίου αὐτῶν ἐχθροῦ, ἀποῖος εἶνε ὁ φασισμὸς καὶ ἡ κεφαλαιοκρατία, διότι ἐξουθεῖν τοὺς λαοὺς εἰς τὸν πόλεμον, τὴν ἀδικίαν καὶ τὸ κακόν. Ἐν νέον τοῦτο προσωπεῖον—λέγει ἡ ἐφημερίς—ὑπὸ τὸ ὅποιον σήμερον ἐργάζονται ἡ προπαγανδιστὰὶ τῆς ἀθείας, διευκολύνει αὐτοὺς εἰς ἐισδύσασιν εἰς τὰς κοινωνικὰς ἐκείτας ὀργανώσεις, εἰς τὰς ὁποίας ἄλλως τοῖς ἦτο ἀδύνατος ἡ συμμετοχή. Προσθετέον δὲ ὁ ἀρθρογράφος ὅτι αἱ νέαι αὐταὶ μέθοδοι ἀποφέρουν ἀσφαλεστέρους καρπούς.

\*Ἐξεδόθη ἐπ' ἑξατάτων ἐν Λονδίῳ ὑπὸ τοῦ τέως διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις ἀγγλικῆς Ἀρχαιολογικῆς σχολῆς κ. Κ. Μ. Dawkins σύγγραμμα ὑπὸ τὸν τίτλον «Οἱ μοναχοὶ τοῦ Ἄθω» (The Monks of Athos), περὶ οὗ εὐρύς ἐγένετο λόγος ἐν τῷ ἀγγλικῷ τύπῳ. Ἐπὶ τῇ βίβσει εὐρυτάτης φιλολογίας τοῦ θέματος καὶ ἐξ ἰδίας μελέτης καὶ ἀντιλήψεως ἀνέλαβε νὰ γνωρίσῃ εἰς τὸ ἀγγλικὸν κοινὸν μετ' αἰσθημάτων πολλῆς ἐκτιμήσεως τὴν ζωὴν τῶν μοναχῶν τοῦ ἁγ. Ὄρους, τὴν τὸσον παράδοξον διὰ τὴν δυτικὴν νοοτροπίαν. Ὁ σ. θεωρεῖ βιοῦντας τὴν γνησιωτέραν μοναστικὴν ζωὴν τοὺς ἐρημίτας καὶ σκητίτας, διεξοδικῶς ὁμιλεῖ περὶ τῶν παραδόσεων τοῦ Ἄθω, ἐκθέτει τὴν ἱστορίαν τῶν διασημοτέρων εἰκόγων, τὰ κατὰ καιροὺς ἐνασχολήσαντα τοὺς ἁγιορείτας ζητήματα, εἰς τὸ ζήτημα δὲ ποῖον θὰ ἦνε τὸ μέλλον τοῦ ἁγ. Ὄρους ὁ σ. εἰσφέρει τὴν ἀπάντησιν εἰς τοῦτο, διὰ τὸ ἁγ. Ὄρος, παρὰ τὰς μεγάλας ἱστορικὰς περιπετείας, τὰς ἐπιδρομὰς, τὰς δηώσεις καὶ τοὺς κινδύνους τοῦ τελευταίου μεγάλου πολέμου, ἐν τούτοις διετηρήθη ἀμετάβλητον καὶ ἀσινὲς μέχρι σήμερον.

\*Ἐν διαλέξει του περὶ τῆς χωρὶς ἔκδοσης τῆς νέας Αὐστρίας ἀπὸ τῆς νέας Γερμανίας διανοητικῆς ἀβύσσου ὁ Dr Ferner, ὑπουργὸς τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τῆς Αὐστρίας, ἀντέβαλε τὴν γερμανικὴν ὑπὲρ τῆς φιλικῆς προσουχῆν καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ ὡς καὶ

τὰς ἐφέσεις καὶ ροπὰς τῆς Αὐστρίας. Ἐν Αὐστρίᾳ, εἶπε, ἡ καθολικὴ θρησκεία ἀποσκοπεῖ εἰς τὸ νὰ ἀγωνισθῇ κατὰ τῶν ψευδοπροφητῶν τοῦ «Μύθου τοῦ κ' αἰῶνος» καὶ τῶν ἀντιχριστιανικῶν τῶν αἰρέσεων. Ἡ ἐκπαιδεύσις ἐν Αὐστρίᾳ ἐδηλώσε καταλήγων ὁ ὑπουργὸς—θὰ ἐξακολουθῇ νὰ ἀντλή τὰς ἐκπαιδεύσεις της ἐκ τοῦ χριστιανικοῦ ἰδεολογίας.

## ΧΡΟΝΙΚΑ

### ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος συγκλήθη εἰς τὰς δύο τακτικὰς συνεδρίας κατὰ τὴν λήξαν ἑβδομάδα.

—Ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐπισκέφθη τὴν προΐαν τῆς χθὲς τὸν κ. Λούβαρην εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ συνεργάσθη μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκρομῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Μεταξὺ ἄλλων ἐξητάσθη τὸ ζήτημα τῆς μισθοδοσίας τοῦ Κλήρου, ἡ ὁποία σήμερον εἶνε ἀνεπαρκής, ἀπεφασίσθη δὲ ὅπως ὁ κ. Λούβαρης μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν δέκα ἑκατομμυρίων δραχμῶν, μὲ τὰ ὁποία θὰ ἐνισχυθῇ τὸ ἤδη διατιθέμενον διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν κληρικῶν ποσόν. Προσέτι συνεζήτηθη τὸ Παλαιομερολογικὸν ζήτημα καὶ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον δεόν νὰ ρυθμισθῇ τοῦτο τελειωτικῶς.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἐλασσώνας ἀνεκοίνωσε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τὴν εἰς πρεσβύτερον προχείρισιν τοῦ Γεωργίου Οὐστακασαίου διὰ τὸ χωρίον Ἁγιονέρι.

—Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐνέκρινε τὴν εἰς Ἱερά χειροτονίαν 1) τῇ προτάσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἱερισσοῦ τοῦ Γεωργίου Δημ. Βιζάνου διὰ τὸ ξενοφρον χωρίον Πλατεία, 2) τῇ προτάσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κασσανδρείας τοῦ Βασιλείου Παρασκευοπούλου διὰ τὸν προσφ. συναινεσὶν Τσαλδαχωρίῳ καὶ 3) τῇ προτάσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου τοῦ Μιχαὴλ Σωτηρίου διὰ τὸ ξενοφρον καὶ παρμεθόριον χωρίον Μικροκλεισούραν.

—Ἡ Ἱερά Σύνοδος μετὰ πρότασιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος κλπ. ἐνέκρινε τὴν διὰ δημοπρασίας ἐκποίησιν ἐνὸς ἀγροῦ καὶ δύο ὑδρομύλων τῆς ἱ. μονῆς Κορώνης.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λευκάδος καὶ Ἰθάκης ἀνέφερε τῇ Ἱ. Συνόδῳ, ὅτι τὸν ἐφημέριον Ἀμουσίου Ἱερέα Δημητρίον Παπαχαλαράπου μετὰ νόμιμον ἐκλογὴν μετέθεσεν εἰς τὴν χρεοῦσαν ἐνοσίαν Λευκάδος, τὸν δὲ ἐφημέριον Προσκυμῆς Ἱερέα Βασίλειον Παπαστεφάνου κητόπιν νομίμου ἐκλογῆς μετέθεσεν εἰς τὴν χρεοῦσαν ἐνοσίαν Παλαιονερασίας.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος κλπ. ἀνέφερε τῇ Ἱ. Συνόδῳ, ὅτι τὸν ἐφημέριον τοῦ ἱ. ναοῦ ἁγίου Γεωργίου Σοφάδων Κωνστ. Αἰουβαν μετέθεσεν εἰς τὸν ἐν Κερδίττῃ ἱ. ναὸν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἡλείας ἀνεκοίνωσε τῇ Ἱ. Συνόδῳ, ὅτι ἔπαυσε τὸν ἐφημέριον τῆς Κοινότητος Ψάρα Διονυσίου Γεωργοπούλου, ὡς ἐγκαταλιπόντα τὴν θέσιν του ἀδικαιολογητῶς ὑπὲρ τὸν μήνα.

—Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐχορήγησε τῇ αἰτήσει αὐτῶν 1) τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Πατρῶν μηνιαίαν ἀδειαν ἀπουσίας εἰς Ἀθήνας δι' ὑποθέσεις τῆς ἐπαρχίας του, 2) τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Καλαβρυτῶν καὶ Αἰτωλίας μηνιαίαν ἐπίσης ἀδειαν ἀπουσίας εἰς Ἀθήνας καὶ Δουτράκιον καὶ 3) τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Μαρωνείας δεκαήμερον ἀδειαν ἀπουσίας εἰς Ἀθήνας λόγῳ ἐσθρανείας.

—Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐξέησε δι' ἐγκυκλίῳ αὐτῆς παρὰ τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν στατιστικῶν πίνακας τῶν ἐν ταῖς Μητροπόλεσιν αὐτῶν λειτουργούντων Κατηχητικῶν σχολείων.

—Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ὁ νέος Μητροπολίτης Φωκίδος συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Λαρίσης, Παρμενθίας, Θήρας καὶ Πρεβέζης ἀφίκετο εἰς τὴν ἑδρὰν αὐτοῦ γενόμενος δεκτὸς μετὰ μεγάλης χαρᾶς ὑπὸ τοῦ ποιμνίου του. Ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ μετὰ τὴν δοξολογίαν προσφώνησεν αὐτὸν ὁ Ἱερόκριτος Ἀρχιμ. Ἀναστάσιος Μάνας, εἶτα δὲ ὁ διευθυντὴς τοῦ Γυμνασίου κ. Παύλου καὶ μετὰ τοῦτον ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λαοίας. Ὁ νέος

Μητροπολίτης ἐν βαθύσυγκλησίᾳ ἀπήγγειλε τὸν ἐνθρο-  
νιστήριον αὐτοῦ λόγον, μεταβάς δὲ εἰς τὸ μητροπολιτικὸν  
μέγαρον ἐδέχθη μέχρι βαθείας νυκτὸς τοὺς προσελθόντας  
ἐνα ἀσπασθῶσι τὴν δεξιάν αὐτοῦ. Τὴν ἐσπέραν ἡ πόλις  
ἐφωταγωγῆθη καὶ ἡ κοινότης παρέθεσεν ἐπίσημον γεῦμα  
εἰς τὸ ὅποιον παρεκάθησαν αἱ ἀρχαὶ καὶ οἱ συνοδευόντες  
τὸν μητροπολίτην ξένοι.

— Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπένευεν εἰς τὸν Σεβ. Μη-  
τροπολίτην Ἰωαννίνων Σπυρίδωνα τὸν Μεγαλόσταυρον  
τοῦ Φοίνικος.

— Κατὰ τὸ παρελθὸν Σάββατον ἐπανῆλθεν ἐξ Ἀλε-  
ξανδρείας ὁ διευθυντὴς τῶν θεησκευμάτων τοῦ ὑπουρ-  
γείου τῆς Παιδείας κ. Λεων. Γ. Φιλιππίδης, μεταβάς ἐκεῖ  
δι' ὑποθέσεις τῆς ἀρμοδιότητος αὐτοῦ. Κατὰ τὴν δεκα-  
πενθήμερον διάρκειαν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ διαμονῆς του ὁ κ.  
Φιλιππίδης ἔσχεν ἐπανειλημμένως συνεργασίας ἐπὶ γενι-  
κότερον ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων μετὰ τῆς Α. Θ. Μα-  
καριότητος τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Νικολάου,  
ἐπισκέφθη πάντα σχεδὸν τὰ σχολεῖα καὶ ὀρφανοτροφεῖα  
τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων Ἀλεξανδρείας, Κάιρου, ὡς καὶ  
τὸ ἐν Ἡλιουπόλει Πατριαρχικὸν Ἱεροδιδασκαλεῖον τοῦ  
ἁγίου Ἀθανασίου, ἐνθα καὶ ἐδίδασξεν εἰς τοὺς τελειο-  
φοίτους, ἔδωκε, κατὰ πατριαρχικὴν ἐπιθυμίαν, δύο διαλέ-  
ξεις ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ δύο ἐν Κάιρῳ, λαβὼν ἀμεσον  
γῶσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν προβλη-  
μάτων τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ἑλληνικῆς ὁμογενείας. Ὁ κ. Φι-  
λιππίδης ἅμα τῇ ἐπανόδῳ του ἐπισκέφθη τὸν ὑπουργὸν  
τῆς Παιδείας, ὃν κατέστησεν ἐνήμερον τῆς ἐν Αἰγύπτῳ  
ἐργασίας του.

— Κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς συναθροίαν ἡ Θεολογικὴ  
Σχολὴ ἐξέλεξε παμψηφεί τακτικὸν καθηγητὴν τῆς ἑδρας  
τῆς ἑβραϊκῆς γλώσσης καὶ ἐρμηνείας τῆς Π. Διαθήκης ἐκ  
τοῦ πρωτοτύπου καὶ τῆς ἑβραϊκῆς Ἀρχαιολογίας τὸν  
ἤδη ἔκτακτον καθηγητὴν τῆς αὐτῆς ἑδρας κ. Βασιλείου  
Βέλλαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΡΟΛΩΣ

Τῇ δραστηρίᾳ ἐνεργείᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀν-  
στωλίας Τιμοθέου δι' εἰσφορῶν τῶν ἐν Πέρθῃ ὁμογενῶν  
ἀνεγίρεται ἐκ βάρθρον μεγαλοπρεπῆς ναὸς διὰ τὰς θεη-  
σκευτικὰς ἀνάγκας τοῦ ὀρθοδόξου ποιμνίου τῆς πόλεως.  
Τὸ διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ναοῦ οἰκόμενον ἔδωκεν εἰς  
τὴν ἑλληνικὴν κοινότητα ἡ ἐν Πέρθῃ Ἀδελφότης τῶν Κα-  
στελλαριζίων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Περὶ τὰ τέλη τοῦ λήξαντος Ἀπριλίου ἐν Βιουκουρεστῶ  
συνεκοιτήθη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Πα-  
τριάρχου Μύρωνος πανρουμανικὸν ὀρθόδοξον συνέδριον,  
οὗτινος μετέσχον ἡ Ἱεραρχία, ὁ κληρικός καὶ πολλοὶ λαϊκοί.  
Κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐναρξίν τῶν συνεδριῶν ὁ ὑπουργὸς  
ἀνέγνω τὸ βασιλικὸν διάταγμα περὶ τῆς συγκλήσεως τοῦ  
συνεδρίου, ὃ δὲ πατριαρχικῆς κηρύσσων τὴν ἐναρξίν αὐτοῦ  
ἐν διεξοδικῷ λόγῳ ὑπέδειξε τὴν σημασίαν αὐτοῦ διὰ τὴν  
ζωὴν τῆς ὀρθοδόξου ρουμανικῆς ἐκκλησίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Τὴν Βουλγαρικὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τινος ἐπασχολεῖ τὸ  
ζήτημα τοῦ πολιτικοῦ γάμου, περὶ οὗ συχνῇ σημειοῦται  
ἀρθρογραφία ἐν τῷ συνοδικῷ περιοδικῷ, ὡς καὶ ἐν τοῖς  
λοιποῖς βουλγαρικοῖς θεησκευτικῶς φύλλοις. Ὁ ὑπουργὸς  
τῆς Δικαιοσύνης κ. Δ. Πέσιεφ εἰς δηλώσεις του πρὸς  
τὸν τύπον ἀνέπτυξε τὴν ἀνάγκην ὅπως ἡ Βουλγαρία θε-  
σπίσῃ τὸν πολιτικὸν γάμον, καὶ τοῦτο διὰ δύο κυρίους,  
κατ' αὐτὸν, λόγους: πρῶτον, διότι οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ  
ἐπὶ βουλγαρῶν συναπτόμενοι γάμοι δὲν ἀναγνωρίζονται  
ὡς ἔγκυροι ἐν Βουλγαρίᾳ, ἐνεκα δὲ τούτου τὰ ἐξ αὐτῶν  
γεννώμενα τέκνα θεωροῦνται ἐξώγαμα καὶ δεύτερον,  
διότι διὰ τοὺς βουλγαρούς, τοὺς συνάπτοντας γάμον μετὰ  
ἑτεροδόξου, ἀπαιτεῖται προσέλευσις τούτου εἰς τὴν ὀρθο-  
δόξιαν, εἰ δὲ μή, ὁ γάμος οὗτος θεωρεῖται παράνομος  
καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ τέκνα ἐξώγαμα. Τὸ γραφεὶν τῆς Ἱ. Συ-  
νόδου τῆς βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας εἰς ἀπάντησιν ἐδήλω-  
σεν ὅτι πρῶτον μὲν πανταχοῦ ἰσχύει ἡ ἀρχὴ τοῦ ρωμ. δι-  
καίου «*locus regit actum*», καθ' ἣν ἐν πάσαις ταῖς χώ-

ραις θεωρεῖται νόμιμος ἡ ἐν αὐτῇ ἐκδοθεῖσα νομικὴ πρά-  
ξις καὶ δεύτερον, ὅτι ἡ Ἐκκλησία, μὴ ἀπαιτοῦσα τὴν εἰς  
τὴν ὀρθοδόξιαν προσέλευσιν τῶν ἑτεροδόξων συζύγων,  
θεορεῖ τὰ ἐκ τῶν μεικτῶν τούτων γάμων τέκνα νόμιμα.

ΡΩΜΑ-ΓΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Τὸ καθολικὸν «Tablet» τοῦ Λονδίνου, σημειοῦν τὸν  
κατὰ τὸ ἔτος τούτου ἐν Σεβρίᾳ ἑορτασμὸν τῆς ἑβδόμης  
ἐκατονταετηρίδος ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἁγ. Σάβα, τοῦ  
πνευματικοῦ ἡγέτου τοῦ σερβικοῦ βασιλείου καὶ πάτρω-  
νος τοῦ σερβικοῦ ἔθνους, ἐκφράζει τὴν δυσαρέσκιαν του  
ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ διοργανωθείσα ὑπὸ τοῦ ἁγ. Σάβα σερβικῆ  
ἐκκλησία ἀπεροσφῆθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου σχίσματος τῆς  
Ἀνατολῆς, οὕτω δὲ τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου διὰ πολλοὺς αἰῶ-  
νους κατέστη σύμβολον τῆς ἀμνήνης τῆς Ἀνατολῆς κατὰ  
τῆς Δύσεως, ἰδίως δὲ κατὰ τοῦ καθολικισμοῦ. Τούτου ἕνεκα  
ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἦτο ἀδύνατον—λέγει—εἰς τοὺς σερβους  
καθολικοὺς νὰ ἐνωθῶσι μετὰ τῶν σχισματικῶν συμπατριω-  
τῶν των ἐν τῷ ἑορτασμῷ τοῦ ἔθνικοῦ ἀποστόλου. Ἀπο-  
τινων ὁμοῦ ἔτων, καὶ ἰδίως ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ βασι-  
λεῖου τῆς Νοτιοσλαβίας, τοῦ ἐνώσαντος τοὺς καθολικοὺς  
καὶ τοὺς ὀρθοδόξους ὑπὸ τὴν αὐτὴν διοίκησιν, ἡ πρὸς  
τὸν ἁγ. Σάβαν τιμὴ ἀπώλεσε τὸν στενὸν καὶ μὴ ἰστο-  
ρικὸν αἰρετικὸν χαρακτήρα τῆς. Αἱ ἐργασίαι τῶν νεω-  
τέρων ἐπιστημόνων—ἐξακολουθεῖ τὸ «Tablet»—σαφῶς κα-  
τέδειξαν τὸν πραγματικὸν χαρακτῆρα τοῦ ἁγ. Σάβα οὐχὶ  
ὡς ἐχθροῦ τῆς Ρώμης, ἀλλ' ὡς νομιμόφρονος συνεργάτου  
τῶν γειτονικῶν λατίνων ἐπισκόπων καὶ εὐπειθοῦς καὶ  
ἀφωσιωμένου εἰς τὸν ὑπατον Ποντίφηκα υἱοῦ. Κατὰ τὰς  
ἐν Παρισίῳ ὑπὸ τῆς Σορβόννης διοργανωθείσας πρὸς τι-  
μὴν τοῦ ἁγίου ἐορτὰς ὁ ὀρθόδοξος νοτιοσλαβὸς καθηγη-  
τὴς Ἀρναούτοβιτς ὠμίλησε περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς δρά-  
σεως τοῦ ἁγ. Σάβα, ἐνῶ ἐν Βελιγραδίῳ ἡ ἐκεῖ ἐταρεία  
τῶν φίλων τῆς Γαλλίας, συγκαλέσασα ἀναμνηστικὸν τοῦ  
ἁγίου συνέδριον, προσεκάλεσε γάλλον καθολικὸν ἱερέα νὰ  
ὀμιλήσῃ περὶ τοῦ ἔθνικοῦ ἥρωος, ὠμίλησεν δὲ καὶ ἄλλοι  
ῥήτορες ἐν εἰδικαῖς ἄλλαις συγκεντρώσεσιν, καθ' ἃς ἀνε-  
πτύχθη καὶ τὸ ζήτημα τῆς μετοχῆς τοῦ ἁγ. Σάβα εἰς τὴν  
μεταξὺ Βυζαντίου καὶ Ρώμης σύγκρουσιν. Κατὰ τὸ λατι-  
νικὸν περιοδικόν, ἀπεδείχθη ὅτι δὲν μετέσχε τοῦ ἁγῶνος  
τούτου τῶν δύο ἐκκλησιῶν, ἐγένετο δὲ μυσία ἐπιστολῆς  
τοῦ ἁγ. Σάβα πρὸς τὸν πάπαν Ὀνόριον γ' δι' ἧς συγ-  
χαίρων αὐτὸν ἐξαιτεῖται τὰς εὐλογίας του καὶ θραύσῃ αὐ-  
τὸν περὶ τοῦ στέμματος, ὅπερ ὁ μητροπολίτης τῆς σερβι-  
κῆς ἐκκλησίας ἐμελλε νὰ θέσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀδελ-  
φοῦ του Στεφάνου, πρώτου βασιλέως τοῦ σερβικοῦ ἔθνους,  
τῷ 1221. Οὕτω—ἐπιλέγει τὸ «Tablet»—ὁ ἀπόστολος ἀπο-  
κατεστάθη ἐπὶ τέλους εἰς τὴν ἀληθῆ του θέσιν ὡς «μέγας  
καθολικὸς ἐπίσκοπος πληρώσας μίαν σπουδαίαν θέσιν ἐν  
τῇ ἐνώσει τῶν διαφόρων στοιχείων τῶν ἀποτελεσάντων τὸ  
βασιλεῖον τῆς Σεβρίας».

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Ἡ μονὴ τοῦ Βεστμίνστερ (Westminster Abbey) ἀπεφά-  
σισε νὰ ἀποκτήσῃ νέον μουσικὸν ὄργανον ἀντὶ £ 20,000  
διὰ τὴν μέλλουσαν στέψιν τοῦ ἁγγλοῦ Βασιλέως εἰς ἀντι-  
κατάστασιν τοῦ νῦν ἐπὶ δύο ὀλοκλήρους αἰῶνας ἐν χρή-  
σει. Τὸ ποσὸν θὰ ἀπαρτιθῇ ἐκ δωρεῶν ἐπιφανῶν προ-  
σώπων, ἤδη δ' ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ βασιλομήτωρ ἐνεγράφη-  
σαν διὰ σημαντικὰ ποσά.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Ἄπειρα πλήθη ἐν Ἀμερικῇ συρρέουσιν ὅπου ἤθελε προ-  
αγγελθῆν ὅτι θὰ κηρύξῃ ὁ διάσημος Ἰάπων χριστιανὸς Δρ  
Τοιοχίκο Καγκάβα. Ἐπειδὴ δ' εἰς τινὰς ὁμιλίαις του ἐμ-  
φανίζεται ἐπικρίων τὸς συντηρητικὸς (Fundamenta-  
lists), πᾶστορες τινες διακεκριμένοι διοργανῶνουν ὁμιλίαις,  
δι' ὧν παριστάνουσι τὸν «φερόμενον ὡς τὸν μεγαλύτερον  
ἐν τῷ κόσμῳ χριστιανόν» ὡς μὴ διδάσκοντα συμφώνως τῇ  
ἁγ. Γραφῇ καὶ αὐτὸ τοῦτο ὡς «μὴ χριστιανόν». Ὁ Καγκά-  
βα διδάσκει ὅτι «ὁ Ἰησοῦς ἀπέθανεν οὐ μόνον ὑπὲρ  
τοῦ ἀτόμου, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τοῦ συνόλου τῆς κοινωσίας»,  
ὅπερ ὁμοῦς δὲν δέχονται οἱ ἐπικριταὶ του.

ΙΣΛΑΜΙΣΜΟΣ

Ἐκ δαχάτων συνεκοιτήθη ἐν Γενούῃ ἐθροπατικὸν μου-

σουλμανικόν συνέδριον, αποτελεσθὲν ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν μουσουλμάνων τῆς Νοτιοσλαβίας, Πολωνίας, Οὐγγαρίας, Ρουμανίας, Βρετανίας, Γερμανίας, Δανίας, Αὐστρίας καὶ Ἀλβανίας, εἰς οὓς προστεθῆσαν καὶ οἱ μονίμως διαβιῶντες ἐν Ἑβρώπῃ μουσουλμάνοι ἐξ Ἀλγερίου, Συρίας Αἰγύπτου, Ἀφγανιστάν, Ἰράν, Ἰνδιῶν καὶ Ἀραβίας. Οἱ ἀντιπρόσωποι ἐξέθησαν τὴν νῦν κατάστασιν τῶν ἐν ταῖς διαφόροις εὐρωπαϊκαῖς χώραις μουσουλμάνων καὶ τὰς ἀνάγκας αὐτῶν, ἐξέφρασαν δὲ μεταξὺ ἄλλων τὴν σόφην νὰ ἰδρυθῆ μία θεολογικὴ σχολὴ καὶ ἐν τέμενος ἐν Βιυδαπέστῃ, ἐνθα διαβιῶσιν ὑπερισχίλιοι μουσουλμάνοι, καὶ ἐν τέμενος ἐν Γενεύῃ, σπεφασίσθη δὲ νὰ ἐπιστηθῆ ἡ προσοχὴ τῆς βρετανικῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς Κ.Τ.Ε. εἰς τὰ ἐν Παλαιστίνῃ δίκαια τῶν ἀράβων καὶ ἐν γένει εἰς τοὺς ἰσλαμικοὺς λαοὺς, ἐὰν ἡ Γενεύη καὶ οἱ ὀργανισμοὶ τῆς θέλωσι νὰ ἦν δημοφιλεῖς μεταξὺ τῶν μουσουλμάνων.

—Νεαρὸς τοῦρκος συγγραφεὺς ἐδημοσίευσεν πρὸ τινος ἐν Κων)πόλει ἔργον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐθνικὸν θερησκευτικὸν συναίσθημα καὶ θερησκία καθαρῶς τουρκικὴ», ἀναπτύσσει δ' ἐν αὐτῷ τὰ ἐξῆς: «Δι' ἡμᾶς τὸ Ἰσλάμ δὲν εἶνε ἡ ἐθνικὴ μας θερησκία. Ὀφείλομεν λοιπὸν νὰ δημιουργήσωμεν μίαν τελείαν ἐθνικὴν θερησκίαν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Ἰσλάμ... Δὲν ἠγνήθημεν νὰ δώσωμεν εἰς τὸ Ἰσλάμ μίαν μορφήν σύγχρονον, κρατοῦντες ἐξ αὐτοῦ τὰς ὡραίας ἀρχάς του, ὅποιαί ἡ ἐσθινὴ προσεσχῆ, οἱ καθαρμαί, ἡ ἀπαγόρευσις τῶν μεθυστικῶν ποτῶν, ἡ ἰσότης τῶν ἀνθρώπων κλπ. Σήμερον τὰ ἔθνη ἐκδηλώνουν ἰσχυράν τάσιν μεταρρυθμίσεως τῆς θερησκείας ἐπὶ βάσεων ἐπιστημονικῶν καὶ ἐθνικῶν, διότι ἡ ἀληθὴς θερησκία εἶνε ἀναμφιβόλως ἡ ἐθνικὴ καὶ ἰθαγενὴς θερησκία, ἡ ὀδηγοῦσα τοὺς ἀνθρώπους πρὸς σκοποὺς ἀνθρωπίνους. Ἡ ἀληθὴς τοῦ λαοῦ θερησκία γεννᾶται ἐκ τῆς ἰδίας του ὀντότητος. Ἡ θερησκία τοῦ Ἰσλάμ εἶνε θερησκία ἐθνικὴ διὰ τοὺς ἀραβας, οὐχὶ ὅμως καὶ δι' ἡμᾶς. Θερησκία μὴ ἐθνικὴ εἶνε προωρισμένη νὰ ἀποθάνῃ. Θεὸς παντοδύναμος καὶ πάνσοφος δὲν θὰ ἐδημιούργει τοὺς ἀνθρώπους τόσον ἀνίσου». Τὸ ὕψιστον ἰδεῶδες τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς θερησκείας του εἶνε ν' ἀγαπᾷ τὸ ἔθνος του, καὶ ἀντὶ ὕμνον λατρευτικῶν δέον νὰ ἄδωνται ἐθνικοὶ ὕμνοι. Ὀφείλομεν λοιπὸν νὰ μεταβάλλωμεν τὴν πρὸς τὴν Μέκκαν σποφὴν τοῦ θυσιαστηρίου μας καὶ νὰ λατρεύσωμεν τὸν τουρκισμὸν. Τὸ ἔθνος μας πρέπει νὰ ἀποκτήσῃ μίαν ἐθνικὴν θερησκίαν βασιζομένην ἐπὶ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς φιλοσοφίας...».

#### ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

**Μητροπολίτου Ἀθηνῶν** τοῦ ἀπὸ Μεγάλων Πρωτοσυγκέλλων καὶ ἀπὸ Παρμηθίας, Τὸ Τακτικὸν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1555Α Παρισινοῦ κώδικος καὶ τὸ βιβλίον τοῦ κ. Γερασίου Κονιδάκη. (Ἀνατύποις ἐκ τῆς «Νέας Σιών»). Ἐν Ἱεροσολύμοις, τύποις Ι. Κ. τοῦ Π. Τάφου, 1936.

**Σταύρου Ἐμμ. Ματθαίου** Πτυχιούχου τῆς Θεολ. Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Τὸ Πανδιδακτήριον Κωνσταντινουπόλεως (Ἀνατύποις ἐκ τῆς «Νέας Σιών»). Ἱεροσόλυμα, Τύποις Ι. Κ. τοῦ Π. Τάφου, 1936.

**Φιλίππου Ε. Καραμάνη** φοιτ. τῆς Θεολογίας, Δύο προβλήματα τοῦ Δεκαλόγου. (Ἀνάτυπον ἐκ τῆς ἑμπειρίδος τοῦ Φοιτητ. Θεολ. Συνδέσμου). Ἀθῆναι, τύποις «Φοίνικος», 1936.

—Ἐξεδόθησαν τὰ τρία πρῶτα τεύχη τῆς «Θρησκευτικῆς καὶ Χριστιανικῆς Ἐγκυκλοπαίδειας» ἐν οἷς περιλαμβάνονται ἄρθρα ἀπὸ τοῦ Α μέχρι τῆς λέξεως Ἀθως. Τὰ τεύχη κοσμῶνται καὶ δι' εἰκόνας.

#### ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Τὸ Ὄρφανοτροφεῖον Βυβλιαγμένης προκηρύσσει πλειοψηφικὸν διαγωνισμὸν δι' ἐνσηραγίστων φακέλλων διὰ τὴν πενταετη μίσθωσιν τοῦ εἰς τὸν «Λαῖμόν» ἀνεγειρησομένου περιπτέρου (σχεδία Ἰ. Λυγίζου). Οἱ ὅροι καὶ αἱ λοιπαὶ πληροφορίες ἀπὸ τῆς 3ης Μαΐου ἔ. ἔ. εἰς τὰ Γραφεῖα Ἀρχιεπισκοπῆς (ὑπ'ἀλλ. κ. Β. Καλημέρη). Περσσοφραὶ μέχρι καὶ τῆς 27ης Μαΐου ἔ. ἔ.

## — Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

### ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

#### Ι. Μητρόπολις Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ 5439 νόμου (κωδικ.) «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ ἐν Βλαχορράφτῃ ἰ. ναοῦ ἁγ. Τριάδος ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ εἰρημένον νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι ἐφημεριοὶ τοῦ ὡς ἄνω ἰ. ναοῦ. Ἐν Μεγαλοπόλει τῇ 27 Ἀπριλίου 1936. † Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Προκόπιος.

#### Ι. Μητρόπολις Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας

Καλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 83 τοῦ κωδ. ἐνοριακοῦ νόμου 5439 ὀριζόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς ἐνός μηνὸς [υποβάλλωσι τῇ καθ' ἡμᾶς ἰερῷ Μητροπόλει τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 83 τοῦ κωδικοποιηθέντος ἐνοριακοῦ νόμου 5439 ὀριζόμενα πιστοποιητικά προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων ἱερέων τῆς χηρευσάσης ἐνορίας ἁγίων Ἀποστόλων Χώρας τῆς ἐπαρχίας Τριφυλίας. Ἐν Κυπαρισσίᾳ τῇ 4η Μαΐου 1936. † Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Ἀνδρέας.

#### Ι. Μητρόπολις Φθιώτιδος

Χηρευσάσης τῆς θέσεως τακτικοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Ἀμουρίου προσκαλοῦμεν τοὺς βουλευμένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθ. 82 τοῦ νόμου 5439 περὶ ἐνορ. ναῶν ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς 15θήμερου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς ἰ. Μητροπόλεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 83 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά των. Ἐν Λαμίᾳ τῇ 4 Μαΐου 1936. † Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος.

#### Ι. Μητρόπολις Μηθύμνης

Κενωθεισῶν δύο ὀργανικῶν θέσεων ἐφημερίων τῶν ἐν τῇ Κοινότητι Μανδαμάδου τῆς ἐπαρχίας ἡμῶν ἱερῶν ναῶν Ταξιαρχῶν καὶ ἁγίου Βασιλείου, προσκαλοῦμεν πάντας τοὺς βουλευμένους νὰ καταλάβωσιν αὐτάς ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὰ αἰτήσεις μετὰ τῶν νομοσημένων πιστοποιητικῶν. Ἐν Καλλονῇ τῇ 4 Μαΐου 1936. † Ὁ Μηθύμνης Διονύσιος.

#### Ι. Μητρόπολις Φλωρίνης.

Προσκαλοῦμεν τοὺς βουλευμένους καὶ ἔχοντας τὰ ἐκ τοῦ νόμου προσόντα ὅπως, ἐντὸς τριάντα ἡμερῶν, ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ γραφεῖον ἡμῶν τὰ ἀπαιτούμενα ἔγγραφα, προκειμένου νὰ γίνῃ ἀνηκέρυξις ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν χηρευσῶν ἐφημεριακῶν θέων, Καρυοχωρίου, Φάραγγίου, Πεντάβρυσις καὶ Κρυόβρυσις. Ἐν Φλωρίνῃ τῇ 2 Μαΐου 1936. † Ὁ Φλωρίνης Βασίλειος.

#### Ι. Ἐπισκοπὴ Κυθωνίας καὶ Ἀποκορώνου.

Ἡ Ἱερά ἐπισκοπὴ Κυθωνίας καὶ Ἀποκορώνου προκηρύσσει ἐκλογὰς διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἐξῆς κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων: 1) ἁγίων Κων)νίνου καὶ Ἑλένης Κανίων 2) Βαρυπέτρου, 3) Θερίσου, 4) Ὁρθονίου—Χαστῆς, 5) Σωλίου—Μετόχι—Πασσαλιανῶ—Ζουναί, 6) Πλατανιά, 7) Πλάκας—Κοκκίνου χωρίου, 9) Ἐξωπόλεως—Γεωργίουπολεως—Μαθέ. 9) Στόλου—Προβάματας—Μεγ. Χωραφίου, 10) Νεραχωρίου Παῖδοχωρίου—Μελιδονίου. Προσκαλεσθῆσιν οὖν τοὺς βουλευμένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 83 τοῦ κωδ. νόμου 5439 ὀριζόμενα προσόντα νὰ ὑποβάλλωσι τὰ σχετικὰ δικαιολογητικά μέχρι τῆς 31 Μαΐου 1936 ἵνα ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι. Ἐν Κανίσις τῇ 21 Ἀπριλίου 1936.

† Ὁ Κυθωνίας καὶ Ἀποκορώνου. Ἀγαθὰγγελος.

Τύποις «Φοίνικος», Λεωνόπου 4. Ἀθῆναι.—Τηλ. 28 879